

Špeciálna pedagogika a pedagogika mentálne postihnutých

bakalársky študijný program

Predmet: **Špeciálna výchova a prevýchova mentálne postihnutých**

1. **Špeciálna výchova jednotlivcov s mentálnym postihnutím** – charakteristika jej špecifik, pojem, úloha, cieľ, predmet.
2. **Socializácia** osôb s mentálnym postihnutím – charakteristika, úloha, cieľ a význam, opodstatnenie a uplatnenie, výsledky a ich trvalosť.
3. **Resocializácia, reedukácia** osôb s mentálnym postihnutím – fázy, mechanizmus prevýchovného procesu, zvyšovanie jeho úspešnosti.
4. **Osobnosť s mentálnym postihnutím** – jej determinanty, dedičnosť a prostredie, telesné a duševné zdravie, morálny a sociálny vývin.
5. **Výchovný vzor** – význam pre výchovnú intervenciu osôb s mentálnym postihnutím, napodobňovanie, identifikácia, motivácia.
6. **Výchovná autorita** (prirodzená a úradná, kladná a záporná) – jej význam pre výchovnú intervenciu osôb s mentálnym postihnutím. Požiadavky kladené na autoritu – osobnostný profil.
7. **Charakteristika výchovných a reedukačných zásad**, význam a uplatnenie v praxi u osôb s mentálnym postihnutím.
8. **Charakteristika výchovných a reedukačných metód**, význam a uplatnenie v praxi u osôb s mentálnym postihnutím.
9. **Formy a prostriedky** výchovného procesu – rozhovory, besedy, exkurzie, vychádzky, šport a hry, záujmová činnosť...
10. **Špeciálno-pedagogické terapie** a ich význam vo výchovnej intervencii jednotlivcov s MP.
11. **Význam estetickej a prosociálnej špeciálnej výchovy** v procese socializácie jednotlivcov s MP.
12. **Význam špeciálnej výchovy k hodnotám voľného času** v procese socializácie jednotlivcov s MP. Výchova mimo vyučovania.
13. **Význam telesnej výchovy** v procese socializácie jednotlivcov s MP.
14. **Význam pracovnej výchovy** v procese socializácie jednotlivcov s MP.
15. **Význam náboženskej a etickej výchovy** v procese socializácie jednotlivcov s MP.
16. **Rodina** – základný činiteľ socializácie jednotlivcov s mentálnym postihnutím – jej definovanie, funkcie a poslanie, význam a špecifiká, determinanty, pozitíva, negatíva.
17. **Iné činitele socializácie**: škola, skupiny vrstovníkov, komunikačné médiá, informačno-komunikačné technológie.
18. **Osobnosť vychovávateľa osôb s mentálnym postihnutím** – charakteristika, morálne osobnostné vlastnosti, profesionálna príprava a zručnosti.
19. **Evanjeliové východiská v prístupe k jednotlivcom s postihnutím**. (Ježiš Kristus a poslanstvo Evanjelia vo vzťahu k starostlivosti o jednotlivcov s mentálnym postihnutím. Jednotlivci s mentálnym postihnutím z hľadiska Katolíckej cirkvi. Kultúra života a civilizácia lásky ako predložená ponuka Katolíckej Cirkvi s ohľadom na ľudí s postihnutím.)

Literatúra:

Aktuálne legislatívne, právne a pedagogické normy.

- BAJO, I. – VAŠEK, Š. 1994. *Pedagogika mentálne postihnutých* (Psychopédia). Bratislava : Sapientia 240 s. ISBN 80-967180-1-0.
- HORŇÁKOVÁ, M. – RAČKOVÁ, O. *Poruchy správania ako výzva*. Ružomberok : Verbum - vydavateľstvo Katolíckej univerzity v Ružomberku, 2016. 258 s. ISBN 978-80-561-0359-3.
- PETROVIČ, P.: *Osoby s duševnou zaostalosťou a sviatosti uvádzania do kresťanského života*. Ružomberok : Verbum - vydavateľstvo Katolíckej univerzity v Ružomberku, 2013. - ISBN 978-80-5610024-0.
- PETROVIČ, P.: *Špeciálno-pedagogické aspekty katechézy*. Hudobno-pohybové hry ako metóda katechézy osôb s mentálnym postihnutím. Ružomberok : Verbum - vydavateľstvo Katolíckej univerzity v Ružomberku, 2014. - ISBN 978-80-561-0144-5.
- PETROVIČ, P.: *Možnosti pohybových hier pre fyzický a psychický vývin detí a žiakov s duševnou zaostalosťou*. Ružomberok : Verbum - vydavateľstvo Katolíckej univerzity v Ružomberku, 2015. - ISBN 978-80-561-0256-5.
- PIPEKOVÁ, J. 2006. *Kapitoly ze speciální pedagogiky*. Brno : Paido. 404 s. ISBN 80- 7315-12-0.
- RAČKOVÁ, O. 2010. *Vybrané aspekty špeciálnej pedagogiky na báze kresťanskej filozofie a teológie*. KU v Ružomberku : Verbum, 155 s. ISBN 978-80-8084-591-9.
- STANKOWSKI, A. 2011. *Pedagogické aspekty diagnostiky a poradenstva v teórii a praxi špeciálnej pedagogiky*. Ružomberok : Verbum, 2011. 250 s. ISBN 9788080847975.
- STANKOWSKI, A. et al., 2010. *Antropotechnika-kultúrotechnika-sociotechnika v špeciálnej pedagogike*. Ružomberok : Verbum, 2010, 368 s. ISBN 978-80-808459-8-8.
- STANKOWSKI, A. 2007. *Náčrt sociálnej patológie a pedagogiky psychosociálne narušených*. Ružomberok : Pedagogická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku. 2007. 183 s. ISBN 80-8084-140-3.
- ŠVARCOVÁ, I. 2006. *Mentální retardace*. Praha : Portál. 198 s. ISBN 80-7367-060-7.
- TURIAK, E. 2012. *Človek a svet hodnôt*. Ružomberok : Verbum, 2016. 122.s. ISBN 978-80-561-0380-7.
- TURIAK, E. 2012. *Integrita a školská profilácia osôb s mentálnym postihnutím*. Ružomberok : Verbum, 2012. 182.s. ISBN 978-80-8084-896-5.
- VAŠEK, Š. 2008. *Základy špeciálnej pedagogiky*. Bratislava : Sapientia. 227s. ISBN 978-80-89229-11-6.